

MAGAZYN MUZEALNY

ISSN 2720-4847 Nr 54 (59) | styczeń 2026 | dodatek do „Wiadomości Lubińskich”

Nowa wystawa w Parku Leśnym Uznane legendy lubińskiego sportu

► **O**d lutego w Parku Leśnym zagości wystawa prezentująca sylwetki sportowców – zarówno uznanych legend, jak i przedstawicieli młodszego pokolenia, którzy dzięki swoim dotychczasowym osiągnięciom mogą w przyszłości dołączyć do grona najwybitniejszych zawodników.

Plenerowa aranżacja będzie składać się z flag z symbolicznymi wizerunkami sportowców oraz 21 towarzyszących im tablic informacyjnych, zawierających krótkie biogramy opisujące najważniejsze momenty ich karier. W przypadku osób, które zakończyły już aktywność sportową lub trenerską, znajdą się tam również informacje o ich aktualnej działalności.

Wystawa jest kontynuacją działań poświęconych dokumentowaniu lokalnej historii sportu, zapoczątkowanych publikacją muzeum „Sport w Lubinie” wydanej w 2019 roku. Jednocześnie otwiera kolejny etap prac, ponieważ ekspozycja będzie stopniowo rozbudowywana. W przygotowaniu znajduje się również nowe wydawnictwo pt. „Leksykon lubińskiego sportu”, obejmujące kolejne dyscypliny i osoby związane ze sportem – zawodników, szkoleniowców oraz działaczy, których praca miała istotne znaczenie dla rozwoju i sukcesów lokalnego środowiska sportowego.

Pomysł i koncepcja wystawy:

Marek Zawadka

Opracowanie merytoryczne:

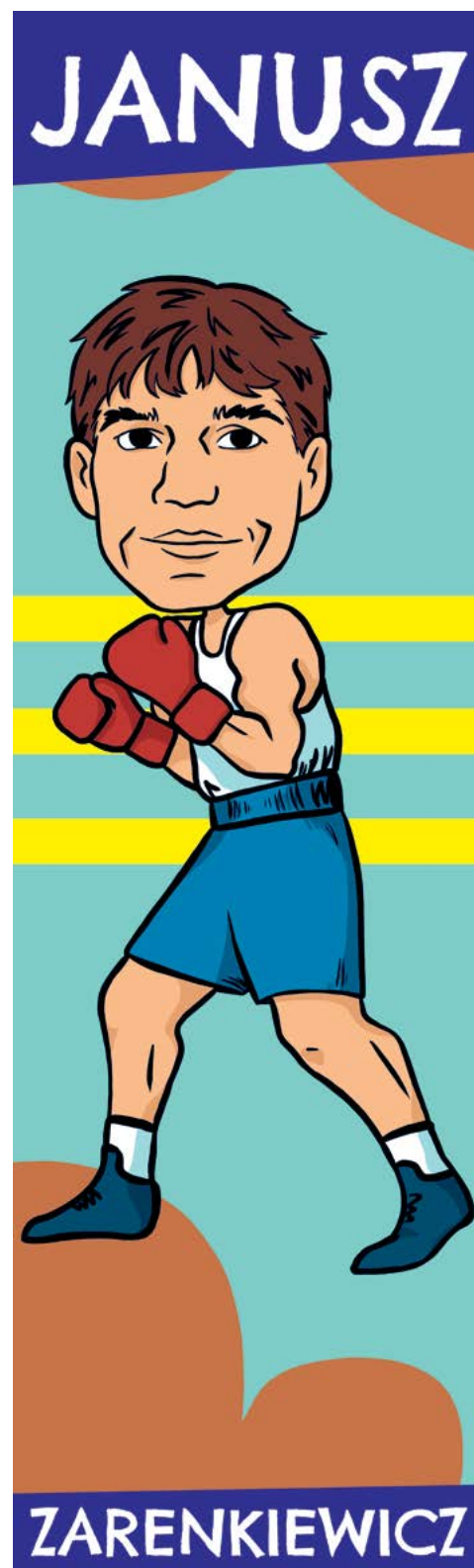
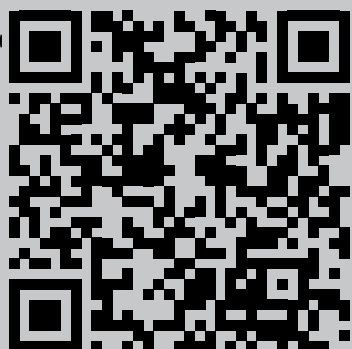
Justyna Karlińska

Opracowanie graficzne:

Karolina Smolarek

Wystawy
Czasowe

muzeum-lubin.pl

muzealne social media

znajdziesz nas ...

/MuzeumLubin

/BibliotekaCyfrowaZaglebiaMiedziowego

/ParkLesnyLinowyLubin

/LubinskiFestiwal

/Chrobry1000

/ZlotLubin

/GaleriaPalacyk

/WarsztatyMuzeum

/WielkaWojna19141918

/KoniecOkupacjiSowieckiejWPolsce

Nowy rok, nowy rozdział na naszych łamach

Tożsamość Lubina na pierwszym miejscu

► **W**raz z początkiem nowego roku proponujemy wprowadzenie nowych stałych rubryk poświęconych historii Zagłębia Miedziowego. Chcemy w ten sposób wzmocnić więź z regionem i miastem. Zaproponowane cykle, które dziś debiutują na naszych łamach, to hołd dla lokalnej historii oraz ludzi, którzy przez ostatnie lata budowali i nadal budują prestiż Zagłębia Miedziowego.

Redakcja MM postawiła przed sobą jasny cel: pokazać, że historia Lubina to nie tylko odległe wieki, ale przede wszystkim żywa opowieść o wydarzeniach i ludziach. Intencją tej inicjatywy jest wspieranie czytelników w budowaniu lokalnej tożsamości oraz ukazanie drogi regionu od rolniczego miasteczka do miedziowej potęgi.

Pierwszą z nowości będą teksty poświęcone wybitnym postaciom, których losy nierozdzielnie spleły się z historią Zagłębia Miedziowego. To portrety osób, które swoją pasją, pracą i sukcesami promują naszą „małą ojczyznę”. W inauguracyjnym odcinku przedstawiamy sportową dumę stolicy polskiej miedzi – panczenistki klubu Cuprum Lubin. Wybór ten nie jest przypadkowy. Kaja Ziomek – Nogal oraz Andżelika Wójcik, wspie-

rane przez doświadczoną i utytułowaną Natalię Czerwonkę z Akademii Rozwoju, znalazły się w 60-osobowej kadrze zawodników na zbliżające się Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Mediolan–Cortina d’Ampezzo, 6-22 lutego – przyp. red.). Dodatkowo, Natalia dostąpiła zaszczytu objęcia funkcji chorążego polskiej reprezentacji (wraz z wybitnym skoczkiem narciarskim – Kamilem Stochem). Przybliżyliśmy zatem ich drogę do sukcesu i karierę, która wciąż ma duży wpływ na promocję Lubina w świecie sportu. To opowieść o determinacji, która inspirowała kolejne pokolenia lubinian.

Drugą nowością jest propozycja dla miłośników historii i lokalnych ciekawostek. Rubryka „Zdarzyło się... lat temu” stanie się stałym punktem każdego numeru, przypominając o kluczowych, a czasem zapomnianych momentach z życia Lubina i okolic. W pierwszym tegorocznym wydaniu wracamy pamięcią do mroźnych dni, które zapisały się w świadomości mieszkańców regionu – zimy stulecia z 1979 roku. Przytaczamy nie tylko fakty i daty, ale przede wszystkim oddajemy atmosferę tamtych dni, pokazując, jak społeczność miasta radziła sobie z ekstremalnymi warunkami pogodowymi i jak wydarzenia te wpłynęły na ich codzienne życie.

SKLEP MUZEALNY
Rynek 23, 59-300 Lubin

GODZINY OTWARCIA
poniedziałek–piątek
9.00–17.00

sobota–niedziela
10.00–18.00

MuzeumLubin

GALERIA PAŁACYK
Marii Skłodowskiej-Curie 6
59-300 Lubin

GODZINY OTWARCIA
poniedziałek–niedziela
9.00–17.00

GaleriaPałacyk

ROK RZEMIOSŁA

STYCZEŃ–KWIECIEŃ 2026

Weekend z rzemiosłem

17–18.01 Pajaki ludowe na Nowy Rok tworzenie tradycyjnych ozdób ludowych koszt: 30 zł	21–22.02 Mozaikarstwo ręczne zdobienie kafli ceramicznych koszt: 40 zł
24–25.01 Makramowy kalendarz 2026 użytkowa dekoracja z naturalnych sznurków koszt: 30 zł	7–8.03 Tapicerstwo tworzenie ozdobnych puf koszt: 150 zł
14–15.02 Grawerowanie szkła walentynkowe zdobienie szkła motywami inspirowanymi dawnym wzornictwem koszt: 50 zł	21–22.03 Pisanki batikowe tradycyjne zdobienie pisanek techniką batiku koszt: 50 zł
25–26.04 Kwiaty, które nie więdną warsztaty bibułkarskie podczas 13. Lubiniego Festiwalu Kwiatów i Roślin koszt: 10 zł lokalizacja: Park Leśny	

lokalizacja: Galeria Pałaców, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 6
czas trwania: 12.00–15.00
zapisy: 577 888 903

Rok Rzemiosła. Pierwsze warsztaty

Odkryj w sobie pasję tworzenia

► **O**d stycznia do kwietnia mieszkańcy Lubina i okolic będą mieli niepowtarzalną okazję, by pod okiem fachowców poznać tajniki tradycyjnych technik rękodzielniczych. Projekt „Weekend z rzemiosłem” to propozycja dla każdego, kto chce zamienić teorię na praktykę i własnoręcznie stworzyć unikatowe przedmioty codziennego użytku.

Program warsztatów został zaplanowany tak, by łączyć naukę dawnych profesji z nowoczesnym podejściem do projektowania. Wszystkie spotkania odbędą się we wnętrzach Galerii Pałaców przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 6 (z wyjątkiem finału w Parku Leśnym), a każde z nich potrwa sześć godzin,

rozłożonych na dwa dni warsztatowe. Osoby poniżej 18. roku życia mogą wziąć udział w zajęciach wyłącznie pod opieką osoby dorosłej.

W nadchodzących miesiącach uczestnicy będą mogli zmierzyć się z różnorodnymi materiałami – od sznurka i szkła, przez ceramikę, aż po tkaniny obiciowe. Zwieńczeniem wiosennego cyklu będą warsztaty bibułkarskie pod nazwą „Kwiaty, które nie więdną”.

Ze względu na warsztatowy charakter zajęć oraz konieczność zapewnienia materiałów dla każdego uczestnika obowiązują wcześniejsze zapisy. Szczegóły wydarzenia znajdziecie na plakacie.

muzeum-lubin.pl

MuzeumLubinWarsztaty

MuzeumLubin

magazyn **muzealny**

Muzeum Historyczne w Lubinie

Magazyn Muzealny nr 54 (59) | dodatek do „Wiadomości Lubinich” | 29.01.2026 **Wydawca:** Muzeum Historyczne w Lubinie **Adres:** ul. M. Skłodowskiej-Curie 6, 59-300 Lubin **Kontakt:** sekretariat@muzeum.lubin.pl **Teksty:** Ewa Kos (s.1–Legenda...), Tomasz Jóźwiak (s.2–Nowy rok, nowy rozdział..., Rok rzemiosła...), Damian Kwaśnik (s.3–Lokalna tożsamość), Wojciech Holicki (s.3–Zdarzyło się...). **Korekta:** Dorota Gońda **Projekt graficzny:** Kamila Tworek **Skład:** Joanna Kulik **Redakcja:** Tomasz Jóźwiak

Lokalna tożsamość. Znane i wybitne postaci regionu

Klub, który wychował mistrzynie

► **M**iejski Klub Sportowy Cuprum Lubin to jeden z najbardziej rozpoznawalnych ośrodków łyżwiarstwa szybkiego w Polsce. Klub powstał w 1973 roku i od ponad pięćdziesięciu lat prowadzi profesjonalne szkolenie zawodników, odnosząc sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej w różnych kategoriach wiekowych.

Łyżwiarstwo szybkie ma w Lubinie silne tradycje, integruje lokalną społeczność wokół sportów zimowych i wciąż dynamicznie się rozwija. Działalność klubu obejmuje szkolenie dzieci i młodzieży, co sprzyja odkrywaniu oraz kształtowaniu kolejnych talentów.

Wśród kluczowych postaci w historii klubu są Adam Kazimierczyk i Wiesław Pazdyka, którzy zapoczątkowali łyżwiarstwo w Lubinie w 1972 r. Kolejną postacią jest Marian Węgrzynowski – prezes MKS Cuprum Lubin. Ich zaangażowanie w rozwój panczenów w Lubinie przyczyniło się do popularyzacji tej dyscypliny oraz sukcesów wychowanków.

Wśród pierwszych łyżwiarek szybkich związanych z miastem była Lilianna Morawiec, reprezentantka Polski na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Sarajewie w 1984 roku. Jej występ stał się jednym z pierwszych ważnych osiągnięć klubu na arenie międzynarodowej oraz inspiracją dla kolejnych pokoleń.

fol. Tomasz Jastrzębowski/Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

Najbardziej utytułowaną zawodniczką wywodzącą się z Lubina jest Natalia Czerwonka. Zawodniczka, która swoją karierę sportową zaczynała w MKS Cuprum, cze-

fol. Tomasz Jastrzębowski/Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

fol. Tomasz Jastrzębowski/Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

rocznie reprezentowała Polskę na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich. W Soczi w 2014 roku zdobyła srebrny medal w biegu drużynowym, a w kolejnych latach sięgała również po medale mistrzostw świata i Europy.

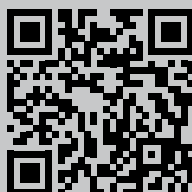

fol. Tomasz Jastrzębowski/Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

W gronie wybitnych panczenistek Cuprum jest także Kaja Ziomek-Nogał, związana z klubem od najmłodszych lat. Już jako juniorka zdobywała medale mistrzostw Polski, a jako reprezentantka kadry seniorskiej – krążki mistrzostw świata i Europy w sprintach drużynowych. Jej największym dotychczasowym sukcesem jest złoty medal wywalczony w sprincie indywidualnym na 500 m podczas mistrzostw Europy w 2026 roku w Tomaszowie Mazowieckim. Tuż za nią uplasowała się Andżelika Wójcik, kolejna utytułowana wychowanka Cuprum, wielokrotna medalistka mistrzostw świata i Europy. W Pucharze Świata w 2025 roku zajęła 2. miejsce w klasyfikacji generalnej na 500 m.

Czy zawodniczek wywodzące się z lubińskiego MKS-u sięgną po kolejny – tym razem olimpijski – medal? Przekonamy się już niebawem: XXV Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Mediolanie i Cortinie rozpoczną się 6 lutego.

**Biblioteka Cyfrowa
Zagłębia Miedziowego**

Zdarzyło się 47 lat temu

Zasypany i zmrożony PRL – zima stulecia 1979

► **J**eszcze 29 grudnia 1978 roku w niektórych miejscach na południu Polski temperatura sięgała niemal 10°C. Poprzedniego dnia z północy napłynęły jednak masy lodowatego powietrza, które w nocy dotarły najpierw nad Nizinę Szczecińską, powodując gwałtowny spadek temperatury (w Nowy Rok notowano tam już –25°C). W sylwestra mróz objął również Podkarpacie, a 2 stycznia fala chłodu przesunęła się dalej na wschód, docierając do Suwałk. Wcześniej padający w całym kraju deszcz zaczął przechodzić w śnieg. 1 stycznia 1979 roku spadło go około 15 cm, dzień później w niektórych regionach było to już 30 cm, a na wybrzeżu nawet do 50 cm. Zderzenie płytkiego południowego niżu z potężnym wyżem znad Norwegii wywołało ogromną różnicę ciśnień, co przełożyło się na wiatry osiągające 60–70 km/h. W ich efekcie miejscami tworzyły się zasy sięgające nawet dwóch metrów.

Nagły atak zimy spowodował od 1 stycznia paraliż komunikacyjny w całej Polsce. Tego dnia wojewoda gdański ogłosił stan klęski żywiołowej, a w kolejnych dniach zrobiły to również władze województw bydgoskiego, legnickiego, poznańskiego i toruńskiego (przypomnijmy: od połowy 1975 roku kraj podzielony był na 49 województw). Zakłócenia w transporcie kolejowym – zamarzające zwrotnice, pękające szyny, awarie sprzętu – sprawiały, że do elektrowni i ciepłowni docierało zbyt mało węgla. Do Kozienic zamiast rutynowych 80 wagonów dziennie dojeżdżało jedynie 20–30, a przed rozładunkiem konieczne było mozolne rozmrażanie surowca.

► 16 stycznia 1979. Odsnieżanie lubińskiego Rynku. Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego, fot. Krzysztof Raczkowiak

W całym kraju regularnie wyłączano prąd, co spowodowało szybkie zniknięcie ze sklepów świec i zniczy. Brakować zaczęło również podstawowych artykułów spożywczych: mąki, kaszy, konserw, chleba, a także ciepłej odzieży i bielizny. Problemy transportowe doprowadziły w części miejscowości do wprowadzenia reglamentacji żywności. W wielu województwach ograniczano także sprzedaż paliw (np. w Szczecinie osoba prywatna mogła kupić jedynie 10 litrów), a ich ceny podniesiono bez zapowiedzi 13 stycznia. Dyrekcja PKP odwołała 2 stycznia 800 pociągów. Przez kilka dni miasta wyglądały na wymarłe – komunikacja miejska w większości nie funkcjonowała lub działała w bardzo ograniczonym zakresie, a autobusy międzymiastowe miejscami poruszały się „tunelami” wykopanymi w śniegu.

Choć na Dolnym Śląsku „zima stulecia” była łagodniejsza niż w centralnej i północnej Polsce (temperatura nie spadła poniżej –20°C), Lubin również dotkliwie ją odczuł. W stolicy polskiej miedzi zabrakło przygotowania organizacyjnego i sprzętowego. W pierwszych dniach stycznia 1979 roku problemem było choćby samo opuszczenie bloku – zasy blokowały drzwi wejściowe. Z ekstremalnej pogody cieszyły się właściwie tylko dzieci. Dodatkowe dni wolne od zajęć szkolnych (minister oświaty i wychowania polecił m.in. wstrzymanie powrotów z zimowisk) pozwoliły im dłużej jeździć na sankach i łyżwach, lepić bałwany czy obrzucać się śniegiem.

bibliotekamiedziowa.pl
Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

ETNOFERIE

w Galerii Pałaców

Tematy zajęć:

- Polski folklor – codzienność i święto
- Etnodizajn – stare wzory, nowe pomysły
- Strój ludowy, haft i ozdoby
- Kultury świata – spotkanie z kulturą Indian
- Obrzędy, maski i pałacowe zapusty

2–6 lutego
2026

Godziny: 10.00–13.00

Wiek uczestników: 7–10 lat

Koszt: 150 zł/1 osoba/5 dni

Zapisy i informacje: 577 888 903

GALERIA PAŁACÓW

 MuzeumLubinWarsztaty

 GaleriaPałaców

muzeum-lubin.pl

 Muzeum
Historyczne
w Lubinie